

Oprichten van een vormingcentrum voor duurzame landbouw in de noordelijke periferie van het Dja reservaat Z.O Kameroen – Centraal West Afrika

Intro

In dit regenwoudgebied is de enigste bron van inkomsten voor de mensen de cacaocultuur, landbouw en visvangst. Sommige gaan ook jagen of stropen (beschermde dieren) op wild dat vanuit het reservaat ook het woud in de periferie betreedt. Jacht enkel op klein wild dat is toegelaten. Men overleeft er van dag tot dag. Kinderen hebben geen toekomst dan na hun lagere school op de ouderlijke plantage te gaan meewerken. Ze lopen school tot de leeftijd van 14 à 15j en de meisjes krijgen op die leeftijd ook vaak hun eerste kind. De meesten zijn ondervoed, de kindersterfte is er hoog en medische verzorging is er totaal niet. In de periferie zijn een veertien kleine brousseschooltjes met tussen de 60 en 100 leerlingen. Bevolking bestaat uit Badjoués en Baka pygmeeën die leven in het reservaat en in de periferie. De samenwerkende dorpjes voor dit project zijn er zes met hierin drie schooltjes.

De mensen gebruiken woudgebied als landbouwgrond. Ieder jaar voor het begin van het regenseizoen worden er honderden hectaren woud afgebrand (slash and burn methode) omdat het vorige lapje grond niets meer opbracht. De mensen kennen niets van wisselcultuur, groenbemesting of duurzame landbouw. Grote oppervlakten woud gaan hier jaarlijks mee verloren. Apas startte in 2010 een programma agrobosbouw in kader van armoedebestrijding en voor conservatie van het regenwoud, om braakland te herbebossen met bomen, oliepalmen (voor lokaal gebruik in de voeding) en fruitbomen lokale soorten die ook ter verrijking en tevens voor de schaduw die ze geven in de cacaoplantages worden gezet.

Doelstelling

Apas ondersteund reeds 5 jaar een lokale brousse school die is uitgegroeid van een afdak met bladeren tot een gemetselde school met alle faciliteiten om een normale cyclus lager onderwijs te kunnen volgen. Er was veel achterstand in te halen, maar stapsgewijs gingen de resultaten vooruit en nu zien we de laatste jaren voor het eerst leerlingen doorstromen naar het lyceum in het dichtstbijzijnde stadje Messamena. Een eerste groep van zes dorpjes kan door nauwe samenwerking met het vormingsstation of CFA (Centre Formation Agricole) het eerste deel van een keten worden gerealiseerd waar later meerdere scholen kunnen worden in opgenomen. Doel is om deze school uit te breiden met een opleiding duurzame landbouw. Een opleiding agrobosbouw, fruitbomenkweek, tuinbouw, kleinvee kweken, oliepalm kwekerij, bijenteelt, duurzame cacao teelt, gezondheidszorg (voeding/mens en behandeling van vee en gewassen) - kortom een totaalpakket technisch assistent landbouw. Een kwalitatief hoge opleiding met kans op erkenning door de overheid. Een landbouw vormingscentrum waar leerlingen deels op internaat en deels in hun eigen dorp theorie en praktijk combineren.

Een locatie is er, want de houten chalets die voorheen als klaslokalen dienden en nu zijn vervangen door een stenen schoolgebouw, staan leeg. Enkel het verblijf voor de leerlingen en de slaapzaal ontbreken. Een nauwe samenwerking zal worden opgezet met de andere schooltjes in onze zes broussedorpjes. Door hier afdelingen te creëren met schoolplantage kunnen leerlingen hier de praktijk oefenen in eigen dorp. Het geheel wordt mee bestuurd door het dorpscomité voor lokale ontwikkeling (Comité de Gestion et de Développement Locale - CGDL) in Malen V waarvan alle ouders deel uitmaken en de oudercomités van de deelnemende scholen. Het is een proef opstelling voor drie jaar die als model kan staan voor meerdere identieke opstellingen doorheen de periferie later.

De lokale bijdrage die zullen worden gevraagd zijn 3000CFA per leerling per jaar en een equivalent van 4000CFA in onder vorm van natura bijdragen door werking in schoolplantages en de proeftuinen van het CFA. De productie van oa. macabo, manioc, en plantin zal hier worden bestemd voor de voeding van de jongeren. Zodoende kunnen jongeren door dit project vanuit hun school het belang van duurzame landbouw aanleren en die kennis ook doorgeven aan anderen. Wisselcultuur en het gebruik van nuttige planten die kunnen dienen als groenbemesting en bijvoorbeeld veevoeder.

In combinatie met de juiste keuze fruitbomen (papaja's- avocado- safou (pruimensoort), pompelmoes en mandarijn) zullen die de cacao overheersen en later het zonlicht filteren. Zij zullen met hun bloesems de bijen aantrekken die de bestuiving zullen vergroten zowel voor fruit als cacao en bovendien geven ze op andere tijdstippen in het jaar een oogst die een extra toevoeging zal betekenen in de voeding met vooral extra vitamines en mineralen zeer welgekomen in de zeer eenzijdige voeding van de mensen. Honing is een wel gegeerd product als voedingsmiddel en wordt gebruikt als medicijn. Apas heeft sedert 2007 ook een bijenteeltproject in dezelfde dorpen.

Tevens kan de verkoop van de cacao de school deels zelfbedruipend maken. Het CFA wil de deelnemende scholen voorzien van een schoolplantage. Hiervoor gaan zijn een samenwerking aan met het CFA.

De ouders die verplicht moeten mee betalen voor de schoolwerking en de leerkrachten zijn hier nauwelijks toe in staat. Ze hebben zelf niets. Enkel een directeur wordt betaald door de overheid.

Aan leerboeken en didactisch materiaal is een enorm tekort. (het laatste is er niet). Tot apas startte was er zelfs geen krijt om op bord te schrijven. Een schoolplantage zal de ouders van nabij betrekken bij de werking van de school, hun bijdrage hieraan zal mee voorzien in de noden van de school. De opbrengst zal contractueel vastgelegd moeten worden besteed aan de ontwikkeling en werking van hun school. Op termijn zal ook een klein percentage dienen om andere nieuwe schoolplantages op te zetten bij nieuwe deelnemende scholen. Ook leerlingen van het CFA kunnen hier in eigen dorp stage komen doen op de schoolplantages van de deelnemende scholen met begeleiding van de oudercomités.

Kleinveeteelt kan beantwoorden aan de nood voor proteïnen en kan aldus de jachtdruk verminderen op beschermde diersoorten.

Leerlingen mogen ook als eindwerk een eigen project naar keuze uitschrijven en opstarten in eigen dorp waarop ze gedurende de hele periode gevolgd en beoordeeld worden. De CFA superviseert die projecten en ook de ouders worden mee ingeschakeld om tijdens stageperiodes als gastgezin en begeleider te fungeren.

Een project voor de mensen en uitgevoerd door de mensen zelf die hierdoor elkaar motiveren in het zorgen voor voedselzekerheid voor de eigen gemeenschappen, de continuïteit van het onderwijs verzekeren en door een duurzaam beheer van eigen woud het milieu helpen beschermen. Het CFA zal modeltuinen bezitten en een kleine veekwekerij. Het zal zijn eigen voedsel voortbrengen en het teveel geeft inkomsten aan het CFA. Het zal volledig worden geleid door het dorpscomité voor lokale ontwikkeling. Apas-Kameroen zal vanaf 2013 blijvend instaan voor begeleiding en service bieden aan de lokale boeren

De keuze van planten gebeurt onder supervisie van ICRAF <http://www.worldagroforestrycentre.org/> en IRAD http://www.irad-cameroon.org/contact_fr.php, en SAILD <http://www.saild.org/> in samenwerking met FAO Kameroen. Apas is ook lid van de Technology for Agriculture groep (TECA) van FAO, de wereld Voedselorganisatie en hun Agricultural departement in Rome en apas maakt ook deel uit en van de Beekeeping Exchange Group van FAO sedert het is opgestart.

Contactpersoon:

Ondervoorzitster: Ganses – Bogaerts Raymonde
De Roest d'Alkemadelaan 13/48
2600 Berchem
tel: 0475 22 14 57
email: ape.assistance@gmail.com

Ape-assistance. vzw